

„Праця“

Український просвітний тижневик
в Бразилії
виходить в Прудентополіс кожного
Четверга.

Передплата
в Бразилії:

Річно 8\$000, піврічно 4\$000.
Для Галичини річно 10 корон.
Для України 5 рублів.
Для Півн. Америки 2:50 дол.
Для Канади 2:50 дол.
Для Аргентини 6 пез.

ПРАЦЯ

„PRACIA“

Jornal semanal para os
Ucrainos no Brazil.
Publica-se em Prudentopolis
às Quintas Feiras.

Дрібні оголошення по 100рс. від
стиха. Більші по 200рс. За вся-
кі оголошення платити ся згоди.

PRACIA
Prudentopolis
Paraná — Brazil

ВИДАВЦІ: Видавнича спілка.

„Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руське ми серце і віра руська“ — З Рус. пс. Маркиана Шахкевича.

Ми Українці до спону
В нас є сила Козаків!

Одинока Українська Часопись у Бразилії.

Не роздуть нас ні зорі,
ні земі чужих праів. Гімн ам. Укр.

Голос Поляків про Східну
Галичину.

(Кажуть, що вона є українська).

У вінніпегській „Газеті Католицькій“ (в Канаді) читаємо в редакційній статі з 15. липня ось що:

„З одної сторони Польща приписує собі право до східної Галичини через те, що там вона розширила свою західну цивілізацію, піднесла той край і пролила кров в обороні тих земель(?), а також і тому, що там знаходиться показне число Поляків, які відірвавши ся від матірнього пня, могли би зовсім винародовити ся; з другої сторони Україна ставить собі право до східної Галичини для того, що се землі етнографічно українські (етнографічно значить: рахуючи після населення). І так, коли би навіть признано Польщі східну Галичину, спір о ню не закінчить ся, бо таких спорів не можна закінчити одним почерком пера — спір той буде тягнути ся і Польща буде мусіла доложити там всіх зусиль, щоб остаточно сей спір закінчити. Одиноким можливим на то способом є засимілюване (спольщене) в будучности українського населення, що знов не буде для них великою кривдою, а для Польщі се буде винагорода за винародовлене кількох мільонів Поляків на Сході“.

Отже, як бачимо, то справа з східною Галичиною така ясна, що найлютіші наші вороги признають, що східно-галицькі землі

Католицька“, а се найбільша брехня. Адже знаємо, що були часи, коли Україну знали далеко і широко по сьвіті, а не знали Польщі, і власне цивілізація України підупала під панованем Поляків та Москалів. Чи давні часи, коли польські пани били український нарід на панщині — отже чи се було поширене цивілізації? А варварський „Проект на зніщене Русі“ чи не говорить найкраще, яка се була цивілізація? Там же сказано: Тримаймо нарід в біді, в темноті, до шкіль не пускаймо, а коли їх не зможемо знищити, то Татари нам допоможуть.

Польща піднесла сей край... Чим піднесла? Чи панщиною? Чи може тою темнотою, у якій тримали народ?

Польща пролила кров в обороні тих земель... Знов брехня! Польща воювала в обороні українських земель, але щоби їх загарбати. То українські козаки воювали в обороні тих земель перед наїзниками — Поляками.

Знаходиться там показне число Поляків, іаже „Газета Католицька“, отже щоби они не з'україзувались, треба забрати східну Галичину. Далше-ж говорить ся що Польща мусить спольщити тамошне населене українське. Отже виходить таке: малої горстки Поляків шкода, щоби винародовили ся, а великого числа Українців не шкода, щоби спольщились. На такий лад, то Поляки повинні забрати Злучені Держави, бо й там є трошка Поляків і спольщити все тамошне населене.

А вже найбезличнішою брехнею є, що ніби то на Україні з'ук-

і ніколи не дбали о українізоване Поляків.

Далше знаємо таки з польських жерел, що колись довкола Кракова були ще українські села, отже власне Поляки їх спольщили — і спольщили Українців від Кракова аж до Перемишля. А що сказати тро ті маєтки, що Поляки позабихали й ті церкви, що на костели пообертали? та українська кров, що проляли?

В живі очи брехня, а більше нічого!

Етнографічне право, то найбільше і одиноке право національне. Не було би етнографічних одиниць (національностей) то не було би на сьвіті Українців, Греків, Москалів, Німців, Поляків. Польща тому Польща, що там мешкають Поляки, Україна тому, що там Українці. Етнографічне право се національне право!

Що борба в Галичині не закінчить ся скоро, се певне, тількиж закінчить ся не винародовленем Українців але зовсім инакше. Українці не дадуть ся винародовити, але і Поляків винародовлювати не будуть. Нині український нарід сьвідомійший, ніж був давно і знайде інші способи, щоби позбути ся польських розбишак на своїй землі, ніж асиміляція. Поляки роблять пляни, але й Українці чейже спати не будуть.

„Український Голос“

ЗАГРАНИЧНІ ВІСТІ.

Уступлеве Надгреневого.

Ігнаци Падеревські, бувший поль-

ція і що у Східній Галичині Мирова Народа рішила плебісцит. А сего якраз найбільше боялись Поляки.

Доля Східної Галичини.

Доля Галичини еще не рішена остаточно. Мирова Народа віддала Галичину Східну під управу Польщі але до часу, опісля малоб збутись загальне голосоване народу у Східній Галичині і нарід голосованем своїм має рішити долю свою. Тепер саме Мирова Народа рішила, що у Східній Галичині має вже збутись таке загальне голосоване. Щодо загального голосованя, той виграє, хто більше агітує. Поляки агітували і агітують, а коли візьмемо під увагу, що тисячів наших людей они вивезли зі Східної Галичини — арештували і поубивали усіх сьвідомійших одиниць, то загальне голосоване — при звисім польським шахрайстві (вибори кождохасові перед війною сего сьвідомством) може і вийшлоб на некористь Українців. Ближших подробиць про се загальне голосоване, телеграми не подають. На підставі угоди, яку Аліянти зробили з Поляками, стоїть, що Польща має дати повну автономію Українцям у Східній Галичині, свободу слова, письмена і обряду. Золоті слова на папері! А в дійсности що сталось у перших днях завойованя Східної Галичини, а щож булоб опісля?

Українські Делегати в Парижі

осібним письмом до Українців у Америці кладуть усім на серци пам'ятати на теперішну хвилю, яку переживає тепер Україна. У письмі, що його Делегати українські:

щі східну Галичину, спір о ню не закінчить ся, бо таких спорів не можна закінчити одним почерком пера — спір той буде тягнути ся і Польща буде мусіла доложити там всіх зусиль, щоб остаточно сей спір закінчити. Одиноким можливим на то способом є засимілюване (спольщене) в будучности українського населеня, що знов не буде для них великою кривдою, а для Польщі се буде винагорода за винародовлене кількох мільонів Поляків на Сході“.

Отже, як бачимо, то справа з східною Галичиною така ясна, що найлютіші наші вороги признають, що східно-галицькі землі „етнографічно руські“. Значить, коли приглянутись, які там люди мешкають, то єї землі не польські, бо там мешкають в великій більшості Українці.

Та пригляньмо ся, які брехливі вовчі претенсії ставить собі Польща до східної Галичини.

Польща розширила в Галичині східну цивілізацію, каже „Газета

гари. То українські козаки воювали в обороні тих земель перед найзниками — Поляками.

Знаходить ся там показне число Поляків, иаже „Газета Католіцка“, отже щоби они не з'україзувались, треба забрати східну Галичину. Дальше-ж говорить ся що Польща мусить спольщити тамошне населене українське. Отже виходить таке: малої горстки Поляків шкода, щоби винародовили ся, а великого числа Українців не шкода, щоби спольщились. На такий лад, то Поляки повинні забрати Злучені Держави, бо й там є трошка Поляків і спольщити все тамошне населене.

А вже найбезличнішою брехнею є, що ніби то на Україні з'україзувалось кілька мільонів Поляків. Де? Коли? Чому они там мільонами позаходили і як они могли стати Українцями, коли їх були мільони? До тогож польські пани дбали про те, щоби польщити Українців і виробляли виразні до того пляни, тимчасом як Українці ставили ся лише оборонно

чить ся скоро, се певне, тількиж закінчить ся не винародовленем Українців але зовсім инакше. Українці не дадуть ся винародовити, але і Поляків винародовлювати не будуть. Нині український нарід свідомійший, ніж був давно і знайде інші способи, щоби позбути ся польських розбишак на своїй землі, ніж асиміляція. Поляки роблять пляни, але й Українці чейже спати не будуть.

„Український Голос“

ЗАГРАНИЧНІ ВІСТІ.

Уступлене Падеревського.

Ігнаці Падеревські, бувший польський прем'єр і загорілий ворог Українців, як доносять телеграми, уступив зі свого становища. Здається, що по уступленю буде займатись дальше гранем на фортеп'янах і інших інструментах об'їздаючи світ великий. Причиною його уступлення мало бути те, що серед Поляків повстала револю-

ційне голосоване — при звіснім польським шахрайстві (вибори кождочасові перед війною сего свідощтом) може і вийшлоб на некористь Українців. Ближших подробиць про се загальне голосоване, телеграми не подають. На підставі угоди, яку Аліянти зробили з Поляками, стоїть, що Польща має дати повну автономію Українцям у Східній Галичині, свободу слова, письма і обряду. Золоті слова на папері! А в дійсности що сталось у перших днях завойованя Східної Галичини, а щож булоб опісля?

Українські Делегати в Парижі

осібним письмом до Українців у Америці кладуть усім на серци памятати на теперішню хвилю, яку переживає тепер Україна. У письмі, що його Делегати українські: Мих. Грушевський, Мих. Лозинський, Савченко, Ісаєвич, вислали усім організаціям у Америці, кажуть, що справа України стоїть лихо. Галицькі Українці не можуть собі вибороти волі, Велика Україна не опоралась ще з ворогами і не виборола собі досі са-

о. Рафаїл Криницький. Ч. С. В. В.

Вражіння з подорожі.

Підчас посіщення українських осель у Рію Гранде Суль і Аргентині.

1)

Я бажав від давна звідати оселі у Рію Гранде до Суль заселені бодай в часті нашими Українцями. Переписка між мною і тамошними опущенними нашими Братами до веда до того, що я рішив їх відвідати. Правда, всюда я не був, бо через страшну еспанську гриппу, не було мені можна посітити всіх. Я відложив дальшу подорож їбелісь на пізнійше, а тимчасом вже і рік минає, а я не поділивсь з ПП. Читачами „Праці“ про вражіння, якого я дізнав підчас мого подорожі і поїздки по колоніях. Брак часу і тихої хвилі, щоб зібрати усе в одно з починених нотаток, було причиною, що я так довго не писав про Рію Гранде, хоч у „Праці“ заповів. І я зневолений просьбами їх, опишу сю мою далеку подорож, а була она серед різних пригод милих і немилых, які суть буденним хлібом для кожного міоюнаря. Моя перша колонія, де я зміряв їхати була Ерешинь. Я знав з переписки ту змірку Українців, а они літ 28 тут не бачили свого священика. Мені першому місіонареви треба було як у С. Павльо, вперед шукати своїх людей. А се у Бразилії справа тяжка. У звітах рядових колонізаторних подано наших людей за Russos, Polacos, Austriacos. Ох, ох, дійти до правди, коли грунт фальшивий — се не легко. Впрочім Українці, що приїхали у Рію Гранде до

Суль, се емігранти з перед 28 літ. А у Галичині під ту пору їх виїзду, жите національне не плило таким руслом як перед 20 — 18 роками і пізнійше. А до сего ріжні общества Качковського і агітація русофільска перед війною, многих попустила — звихнула, а не одних на всегда затратила, загнала в табор наших катів. І прибути священикови українському до такого народу (не знати якіх називати Polako-Russo чи Austriaco) і бачити як они на кожде слово „Українці“, „Україна“ підсмішувались, се вірте Панове Читачі, не дуже мило.

Проте їдучи у Рію Гранде до Суль треба було оружитись у найбільшу чесноту „пациєнсу“, як кажуть Бразиліяни, бо ріжне могло лучитись. Слава Богу, сталось инакше.

Унійов да Вікторія — Ерешинь.

Дня 30 серпня 1918 о год. 7 рано, я виїхав з Унійов да Вікторія на полудне зелізницею São Paulo — Rio Grande. Я мав висісти з вагона по 30 годинах безперервної їзди, а ся зелінична лінія славна, бо поїзди опізняють сі по 6, 10, 12, 18, 24 годин, як лучить ся; їдеть ся, щоби їхати, а коли доведеть ся бути у ціли, то го ніхто не знає, навіть сам машиніст, бо у него засада: „homem para morrer — machina para correr“. Мої товариші подорожі були ріжні, і одягом і мовою а надівсе виконанем. Одні свистали, інші оповідали, діти плакали, а продаючий журнали хотів перекричати одних і других і собі вигукував: Estudo! Fanfala, Tico-Tico! — Fon-Fon. Те усе перейшло у таку музику, що хоть гинь, а при спецї, коли розійшовсь по вагоні ріжнородний тютюн ріжних курців і з тих ріжних сніданых, котрим кормились деякі вже від ранка, а до того всегдем машин в алуці з пороком червонозему — ох, ох, то була їзда дуже мила. І один

з моїх сусідів, інженер з Порто Алегре, вже на 2 стації мусів, як кажуть Москалі „ездіть у Рію“. А заплативши до шента свій податок крізь вікно, жалувався, що не зротив перед подорожю тестаменту. А до Порто Алегре йому було далеко, далеко, 4 днів і ночій їзди — чи доїхав він, чи привесли трупа до дому — не знаю Гагаю, що чоловік, як він, що пив раз горівку раз молоко і нагло не сконав, міг доїхати домів при здоровлю бо і сам хзаливсь, що важить 88 кіля.

Поїзд минав вперед мені відомі сторони, кольонії Лягру, Нову Галіцію, Сау Жоау, опісля вже добувшись на гори гнав через Кальмон, Президенте Пенна, Рію Касадор. Се сторони, які в р. 1917 записались сумними подіями, мордами невинних людей спричинених рукою фанатиків і жагунсів. Мої товариші подорожі оповідали собі взаїмно про ті події, коли то банди розбишаків, в ціли нападів, рабунку, нападали на невинних людей. В сторонах Кальмону они збили до 100 людей. Та, коли прийшло військо під проводом звісного майора Коталджого, сей вбивав людей так, що слухаючи оповідань — кров стинаєть ся у жилах. І саме, коли ми вїхали до Herval, оден з подорожних оповідав про правдивий сумний морд якого допустивсь сей майор на однім репрезентанті машин Singera на стації Herval.

Репрезентант, коли прибув до Herval — запросив його майор на вечеру. Той, не почувачи ніч) небезпечного для себе, прийняв запрошене. Підчас вечері майор кілька разів говорив ему: „їдж, бери більше, бо се послідна вечера — по вечері будеш страчений.“ Репрезентант сміявся, бо як жеж брати за правду подібну бесіду. По вечері, коли репрезентант дякував йому за зап-

росини, майор сказав: „тепер будеш страчений“. Бідна людина не прочувачи ніч) злого сходяв з гори по сходах. На долі 4 жовнірів хватили репрезентанта — повели від стації недалеко. Поніс ся голос стріляів, один, другий — репрезентанта вбито, а тіло кинено до ріки. Таких мордів майор допустивсь багато. Його арештовано, відбувсь военний суд і засудили на найвишшу кару в Бразилії — 30 літ в'язниці.

Мої товариші подорожі слухали з вапертим віддихом оповідань одного, який знаючи добре тамошні сторони і обставини з часів жагунсів, розказував про страшні часи, які були навістили сторони, що ми їх саме минали.

Зелінична лінія аж до ріки Уругваю на причуд гарна. Їдеть ся над самою рікою Rio do Peixe, до 8 годин поїадем. Ся ріка споваді повна ріжних риб. Ми минули кілька водопадів звісних на сій ріці. З обох боків зеліничної дороги високі гори. Перед 9 роками пробували там дикі бугри, нині їх нема, либа заблудять в ціли польованя, як їх бачит перед 3 роками оден з інженерів компанії Railway. Було вже коло 3 години з полудня як я умучений для розривки читав оповіданя Січового Стрільця Романа Купчинського „Слідами війни“. Перечитав я наголовок і чую як хтось мені заа плечий нахилився і шепнув до уха перечитавши наголовок „Слідами війни“. Я обернувся і перед собою побачив опертого на лавці мужчину у підослім віку, з бородою. „Хто Ви, Українець?“ „Да“, була відповідь, з бесарабської губернії. Чуючи по його бесіді, я йому сказав: „Ви є Росіянин або, даруйте, Єврей“. Нат, я Малорос з бесарабської губернії. Він до Єврея не признавсь, відпоравсь, заклінавсь усім, що му дороге, але я не вірив, бо і справді був Єврей-жид з муніципалія Рио Гранде.

можливості. Цілий обов'язок допомогти Україні лежить у українців американських: Канаді, Злучених Державах, Бразилії.

Оснуйте у Парижі серед Делегатів „Комітет Оборони України“. Сей Комітет інформувати-ме цілий світ про українську справу. А що такі справи без матеріальної помочі не удадуться треба слати листи нашим Робітникам за незалежну Україну.

Справа Фіюме ще не рішена.

Глядячи на сю подію, що Італія хоче забрати місто Фіюме проти волі Мирової Народи, можна її порівняти з Поляками, які завойовали Східну Галичину мечем, не дивлячись на якусь обіцяну автономію Українцям зі сторони Парижа. Те саме і з Фіюме. Італія бере Фіюме і пускає у глибоку краю республіки Полудневих Славян, завойовує її, що вдасться. Та, як Польщі не вийде се на хосен — так і Італії, бо проти себе Італія вже озлобила цілий Балкан. І Полудневі Славяни, Серби, Чорногора не допустять, щоб Романи скривдили Славян.

Аргентина вислала Німеччині 350 тисяч тонів пшениці, 550 тисяч кокурузи, 80 тисяч тонів мяса і 20 тисяч тонів смальцю.

Лист з Галичини.

З Куликува Пов. Жовква прийшов лист до п. Андрея Замозкого в Маллет. У листі каже, що дорожня там непонята. Корец пшениці 500, ринських, корец жита 400 р, корец ячменю 300 р, корец картофель 50 р. Корова 5.000 р, кінь так само. Парося 5 тижневе коштує 100 р, метер полотна що перед війною коштував 18 крейцарів — тепер 100 корон. На коверті марка поштова польська за 50 сотиків. Лист писаний 14 серпня 1919 — йшов до Бразилії 2 місяці і 5 день.

Помер проф. Іван Левинський у Львові.

Дня 4. липня помер у Львові в 68-мі році життя професор львівської політехніки, визначний громадянин Іван Левинський. Його знали і любили у Львові всі не тільки за широкі і солідну працю в усіх українських товариствах, але також за добре співчуваюче серце. Богато політичних іммігрантів з Великої України, котрі після революції в 1904. році опинилися були в матеріальній скруті положенню у Львові, могли би багато розказати про нього. Не було народної ціли, яку він не підпомагав би і словом і ділом. Покійника знають у многих українських селах Галичини, де він будував гарні стильові церкви. В 1914. році, по наклепу галицьких москвофілів, російські власти вивезли його геть „мазепінця“, до Києва, рідки він повернувся до Львова.

фронту подала до відома, що на основі заарештування начальної команди інтерновано всіх українських діячів, щоб запобігти дальшим переслідуванням польських діячів українським військом і щоб українське військо не нищило польських фільварків. Про се повідомлено українську начальну команду.

Зміни в українській амбасаді у Відні.

Директорія Української Народної Республіки іменувала посла Західно Української Республіки у Відні, Миколу Василька, наслідником дотеперішнього представника у Берні, Швайцарія, д-ра Р. Лукасевича. Місце Василька у Відні займе тимчасово бувший посол до австрійського парламенту Володимир Сингалевич.

Сили большевиків.

Газета „Морнінг Пост“ в Лондоні обчислює большевицькі війська на 3000.000 людей. Яких 30,000 має знаходитися на фронті під Архангельськом, 1000,000 в Естонії, Литві і на Україні, а 150,000 над Волгою. Припускають, що 30 процент офіцерів давньої російської армії зтягнуто силою, а 15 процент належить з давня до сеї армії.

Ім хліба хочеться.

Як телеграми подають зі самої Варшави, Поляки мають великий смак на українську пшеницю. Ім не ходить о большевиків у війні (вони з ними мають тайні умови), ім ходить о те, щоб на Україні як найдовше задержатися до зборів пшениці, щоб нею нагодувати своїх панів бодай на оден рік. А за сей час, кілька потече крови української.

Нова війна України.

Після найновіших телеграмів Т. е. з дня 9. с. м. довідуємось, що Український ряд (правительство генерала Петлюри) виповів війну Денікінові. Денікін, се тип старої царської Росії, що не знає жадної України і хоче Україну зробити дальше провінцією великої Росії. Нова війна принесе багато нових жертв — тим більше, що після телеграмів слідно, що Петлюра виповів війну анти-большевикам. Чи се значилоб, що Петлюра злучивсь з большевиками проти Денікіна, не знати! Досить, що над Україною повисло нове марево крови, пожарів і руїни.

Др. О. Нікольський.

Смерть і летаргі.

Смерть може бути фізіологічною коли людське тіло постійно немічне і зближає до земської пути. Така смерть подібна до безпробудження і треба сказати що сей рід смерті стрічається досить рідко. По більшій часті смерть настає в наслідок спадкової слабкості організму.

постепенно ділаючих причин, пр. з браку поживи, або неправильного єї уживання; або від здержання діяльності серця, коли оно ослабляється, як то лучається при запаленню мішка серцевого і оболон, як також і в не позірних случаях отроєня; свідомість остає до кінця життя.

Смерть від асфекції (удушення) може наступити з троякої причини: в наслідок загорождення доступу воздуха до легких, а се має місце при утопленню, удушенню, різнородних пухлятинах горла, круп і т. и.

Венична кров всім случаю не переміюється в артеричну; тоді можна замітити: поспішне і утруднене віддиханє, лице по-синіле, а опісля втрата свідомості; серце бє сильно, наступають конвульсії серця, а пульс бє ще якийсь час, хоч віддих устав.

2) Причиною смерті може бути розстрій нервового систему т. е. або через хоробу мозга, або коли заражена кров дістанеться у мозок, як се має місце при уралії і різних специфічних випадках. При тім добувають ся нечулість на зовнішні впливи; подовгастий мозок (Medulla oblongata) а разом з ним і нерви від яких залежить віддиханє, параліжують ся, рух віддиховий утрудняється а в кінці устав — се стан т. з. коматорний або несвідомості.

Суть причини припускати що смерть настає без жадних болів: ціле тіло обгортає чувство змучення і оно западає в непробудимий сон. Так ствердили ті, котрі приходили до себе по близькій смерті. Славний англійський лікар Бюнтер у послідних мінутах життя сказав: „Если я був в силі, я написавби, якто легко і мило вмирати“. Монтен, прийшовши до себе по нещасливім випадку, що йому лучив ся сказав: „я відчував особливе вдоволенє в свідомості що я умираю“.

Християнин-філософ не тільки піддає ся з покорю фізичному упадку, (смерті) але крім сего живить сильну і радісну надію, що сей так премудро зладжений організм, не може бути сотвореним без ціли і що по за могилою жде його друге істнованє, свобідне і вільне від тілесної поволоки і від земских страждань. Усюду у матеріальній природі ми бачимо перетворення, у природі нічо не гине без сліду, всьо підлягає безнастанним перемінам і станам переходячим. У цілім всесвіті права знищення і розкладу суть зрівноважені з правами відродження і обновлення. Особи, види, роди — все переходить і замінюють ся иньшими. Мозок чоловіка, висше з'явище органічної природи, і той йде загальному закону; душа же чоловіка, його єство, духовне не підлягає зміні. Серед усіх безнастанних перемін у фізичнім організмі, она остає ся незмінною, і чиж се не є доказом, що душа не зависить від матерії а, призначена до дальшого істнованя?

І так на смерть ми повинні глядіти як на переходячий процес із земского матеріального, до висшого духовного єствованя.

Я сказав висше що позірна смерть, абс-летаргі єсть в собі крайнім ослабленем діяльних функцій серця і легких.

Чоловік живий, але робить совершенно вражінє умершого і в тім стачі може находитись довгий час. Він чує плач рідні, похоронні пісні, він чує як забувають віко домовини, як його несуть на цвинтар, як кожний кидає пригорщу землі. Хочє пору-шувати се, але не може.

о деяких способах приступних всім, щоб розрізнити смерть позірну від правдивої.

1) Припечене скіри. У позірну умершого творять ся сталі піхури наповнені течію, по їх прорізаню остає ся місце яскраво-червоне, — противно у правдиво умерлого підносить ся лиш послідна верства скіри, найповерховнійша і то на хвилинку, а відтак тріскає не лишаючи сліду по собі.

2) По стисненню пальця ниткою на руці, або носі. У позірну умерлого відносяча ся часть сильно набрєне і прибирає барву сино-червону; коли перетнесе нитку, остає ся біла борозда, яка віддає стє яскраво-червону, притивно у мерця не буде ані набрєнілосги, ані барви червоної, а борозда не різнить ся барвою.

3) Пересвїчуванє руки. Если жите еще не згасло, то пальці будуть пересвїчуватись рожевою барвою, особливо по краях; рука умерлого зовсім заслонить полонїнь і буде різко відзначати ся на єго яснім тлі.

Подаючи Вам ті 3 способи доступні кождому, о иньших не говорю, позаяк они лишєнь доступні лікареви; скажу лишєнь що найбільше безсуперечними признаками смерті суть: трупяче здеревінє, шлями трупячі, зменшенє напруженя очного яблука, брак реакції зіниці на свїтло, запах гнилизни, забарвленє ся на зелено бічних частий живота.

Як Ви лиш пересвїдчитесь що не наступила смерть, є необхідним средством сейчас і безпроводочно приступити до оживленя позірну умерлого. О способах поговоримо у слідуєчїм числі.

Бразилійські вісти.

Загальний страйк залізничий вибух у півлії Парані. З сеї причини ми не одержали послідних журналів ні листів.

„Український День“ у Прудент. випав свїтло, хоч єще не доручено Центральному Комітетови всіх лист. До дня 10 с. м. з 62 лист прудентопільских кольоній, сума зібрана вносіть понад 6.000\$000.

Висилка грошей для Українських Делегатів у Парижі. Редакція „Праці“ вислала 20.000 (двайцять тисяч) франків, для наших Українських делегатів у Парижі. Редакція „Праці“ ждала на хвилю, коли з „Українського Дня“ збереть ся сума поважна, тоді рішила вислати суму кількадесять тисяч франків. Редакція „України“ закидала „Праці“ чому не посилає грошей до Парижа. Ми не відповідали, але ждали на „Укр. День“ щоб суму вислати поважну, по приміру Українців у Канаді і Злучених Державах котрі не висилають по 500 доларів але відразу тисячами.

Сейчас, коли надійдуть листи з „Українського Дня“, Редакція „Праці“ висилає другу висилку. Точний звіт подасть ся по сдержаню лист.

Они всюду однакі. В 35. ч. „Газети Польської“ помітив ксьондз Станіслав Тшебятковский, відвічальний редактор газети польської „весели концік“. А усім кутикови помітив ніби писаний „Український“

раїнців під собою — та не вдалось. От і лютя непонята на Українців. Було в „Tribuna do povo“ кілька слів про Україну було навіть, що „Galicia que de direito lhe („à Ucraina“) pertence“, от як розлютило Поляків. А усі ті письма проти Українців, то здається фабрикуются в околиці Польоні в Люцині. Нині найлучша рада для Українців: не переплачувати часописи польської (хочете читати то позичте собі) не кумайтеся, не вінчайтеся з Поляками. Маєте склепи бразилійські, українські ідіть там купуйте; маєте українських ремісників замовляйте там річі потрібні; маєте Редакції українські замовляйте часопись свою, а не тую, що болотом кидає на нас. Кілько, у минулїм році купило календарів польських? Усім році не купуйте, пишїть по календарі з Америки, Канади хоч будуть дорожші, се нічо, але свої.

Українці-виборці! Голосуйте при надходячих виборах на рядових кандидатів. Кандидатами на президента суть: Муньюйс да Роша, 1-й віцепрезидент Еурідіо да Куна, 2-й віцепрезидент Йоан Антоніо Шавер. Гідно віддайте свої голоси на рядових кандидатів. Богато Українців кваліфікувалося в послїдних часах (в Прудентополи кількадесять), з сеї причини голосуйте.

Українці в Прудентополи! Наша комарга ставить 2 кандидатів не депутатів до Союму Паранського. Одним із них є вже довголітній депутат п. Ромуальн Барауна з Гварапави. Його комарга ставить далше на депутатів до союму з нашого округу партії републиканської рядової. Його треба попірати через відданє голосів на кандидатів рядових. Другим кандидатом на депутатів до Союму у Парані, поставлено п. Др. Йоана Флері да Роша. Сего чоловіка усі знають яко бувшого судію в мунісіпію нашім, а опісля яко судію комарги в Гварапаві. Він знаний усім нашим Українцям, а його здібність, образованє прихильність і симпатія, яку має у Прудентополи, заслугоє на се щоб поперти його кандидатуру. Прудентополіс чванить ся, і кожний з нас повинен тішитись, що з нашого округу поставлено кандидатом на депутатів одного з Прудентопільских високих урядників п. Др. Йоана Флері да Роша. Його особа є гідна сего уряду. Дня 19 с. м. усі віддайте свої голоси на рядових кандидатів.

Др. Серкейра да Піма Сей лікар-медик був перед літами довгий час лікарем на кольоні Ітапара. Він знаний усім Українцям яко здібний лікар і прихильний нашому народови. Його округ Пальмейри і С. Жоау до Тріумфу поставив кандидатом на депутатів до союму у Парані.

Календар „Праці“ на р. 1920 вийде алектінний такий як був в р. 1917.

Шкільні книжки і молитвенники можна набути у Редакції „Праці“.

Еміграція Меннонітів. До Бразилії має приїхати з Канади і Пів. Америки до 100 тисяч Меннонітів. Менноніти, се секта німецька. Они виїмігрували з Німеччини і Росії перед 100 роками до Канади і Злуч. Держав. Сю секту заложив в р. 1536 проповідник Мелло Симеон. Ословна наука їх містить ся у тім: крест дозволений тільки дорослим, забороняєсь провадити війну, процес судовий, зависть. Они хочуть виїмігрувати з Канади, бо канадійське правительство образило їх секту, покликуючи ісповідників їх віри до війни, та наложили на їх німецькі школи великі тягарі. За канадійськими Меннонітами підуть і Американські. Саме тепер представники Меннонітів об'їзжають терени, де б їх тут примістити. Менноніти се тихі робітники, рілники.

Німецькі часописи у Бразилії, які повстали знова по заключеню мира, будуть замкнені. Ряд бразилійский дасть дозвіл на німецькі часописи доперва тоді коли коли Сенат у Рію затвердигь ухвали і точки мира Алїянтів з Німеччиною.

„Український Голос“ „La Voce dell' Ucraina“. Під сю пору виходить у Римі часопис в італійській язиці в ціли ознакоченя Італійців українськими справами. Річна передплата 10 лір. Редактором є Піо Борані Адреса: Via Torino 163 Roma, Italia.

Кольонія Япо. О. Рафаїл Криницький поїтив недавно на днях від 22 — 25 вересня кольонію Япо, де проживає кільканаїцять наших родин. Коли Українці довідались, що до них приїде сьвященик перший раз по 4 роках, утішились вельми і після спростоги приготувались. Дня 22 вересня, о. Рафаїл виїхав з Кастро на кольонію Япо (30 кільом. віддалена) з о. Деканом Каземиром Андревським і з о. Жерманом французом, котрий щойно у маю вернув з війни з фронту, де пробув 5 літ, а перебуває тепер у Кастро. Нарід одушевлений ждав на приїзд сьвящеників. По прийнятю, яке зладив для сьвящеників Директор кольоні Др. Зезінандо де Матто, оба сьвященики відїхали до Кастро, а о. Рафаїл лишивсь кілька днів. Що дня Українці приходили на богослуженє, вислухали місїйних наук — висповідались усі — а по кожнім богослуженю — у школі обговорювано справи так доконечні для кожного Українця. На кольоні Япо суть Українці. Петро Теслюк, Марія Берска з Сокольників п. Підгаєцький. Петро Багрій з Бруканова п. Підгайці. Зі села Стриганці п. Бережани суть: Ва-

силъ Павлів, Кипріян Федішин, Данило Данилів, Семко Павлів, Павло Налесник, Максим Павлів, Зі села Глубічка п. Тернопільського суть: Іван Поліщук, Гринько Поліщук, з Козови п. Бережани Іван Шкорупа, з Поручина п. Бережани Мих. Яцишин, Кость Костів.

Усіх родин українських в Япо є 17. Рух національний не завмер у людей. Душею кольоніі суть молоді люди повні любови до народу які гуртують усіх до злуки: пп. Августин Багрій і Семен Павлів. Покищо товариства не мають жадного, але основна васть ся. Редакція „Праці“ висилає ім книжок просвітних. Земля в Япо не дуже добра. Се кємпи — ліса мало, хоч у деяких, як говорили, терен не злий. Клімат надзвичайно здоровий, доказом єспанська гриппа, яка у минулїм році ге завитала до тамошних емігрантів. Директор кольоні Др. Зезіндо дуже вдячний, що поїтилось тамошних Українців, а сам обіцяє доложити усіх сил, щоб нарід був вдоволений. О. Рафаїл посьвятив площу під кольоніальну каплицю, бо досі нема. Кольонія Япо подїлена на 4 секцій, 160 шакрів. На кольоні є лікар медик — школа рядова бразилійська.

На фонд „ОБОРОНИ УКРАЇНИ“.

Прудентополіс:

Мивита Пилипів 10\$ — Іван Наумець 5\$ — Н. Н. 2\$ — Стефан Федусь 10\$ — Товариство „Україна“ в Пальміта 30\$ — Михайло Салаш 20\$ — Н. Н. 10\$ — Олекса Лушиса 2\$ — Стефан Зарівая 5\$ — Іван Небесняк 2\$.

Марешаль Маллет:

Анна Саламаха з брукка 6\$ — Іван Софій 2\$ — у Сави Козаня на весілю зібрав Омелян Попович 22\$ — у Ваврика Петра на обіді 4\$500 — у Ваврика Федьва збірка на весілю 8\$.

Іраті: Федь Пініво 2\$ — Н. Н. 2\$.

Жертви на голодних у Галиччї.

Прудентополіс:

Луць Кавецький 5\$ — Н. Н. 10 — Др. Ол. Нікольський 20\$

Іраті: Гр. Кульчицкий 10\$.

Пасса Амарелло
По 5\$
Нивола Данилюк — Матви Баран —
Паньво Віда.
По 2\$
Мих. Переймбіда — Демко Чупіль —
По 1\$
Нив. Семчишин — Андрей Левко — Гр.
Когут — Нивола Дорош — Левко Турчан —
Ілько Жуг — Стефан Назар — Іван
Хижий — Василь Баран — Ізько Стадний —
Анна Когут — Варвара Іванська — Юлі-
янна Хижий.
Сума зложена всім ч. виносить 174\$500
з попередного 9.239\$200-7.
Загальна сума 9.413\$700 93

ВПоважаних передплатників з Америки просить адміністрація „Праці“, щоб були ласкаві складати передплату на адресу:

ORPHAN'S BOOK STORE
832 North 7-th Street, Philadelphia Pa.

ВПоважаних Передплатників з Канади зв-
лять складати на адресу:

Rvmo P. B. Ladyka Os. B. M.
9.648, 108 Str. Edmonton, Alberta

Пошукує братову Марію Вовчу і єї сина Антона. Походять з села Штовель повіт Залішки, Галичина. Пошукувані, або хто знає про них, най зголосять ся на адресу Кар. Вовчук. Millerdale Sask. Box 44. Canada або до Редакції „Праці“.

Оселя Ітапара пошукує учителя. Хто хотів би заняти сю посаду, най голосить ся на адресу:

Sor. Paulo Chulbau
Itapará corr. Iraty.

Оселя Іраті пошукує учителя від нового року, щоб зачати науку. Платня після у-
годи. Голоситись треба на адресу:

Sor. Basilio Procyk
col. Iraty corr. Iraty.

Нова Українська торговельна спілка.

В Марешаль Маллет нашї ОУ. Українці Грушка і Наревач отворили недавно торго-
вельну спілку.

Скляп великий з найдобрїйшиму рітани
а притім скляп меших Українців заслу-
гоє його попірати.

Нозїй спілці жєлаємо всього найкрасшого.

„EMULSAO DE SCOTT“

Тисячі докторів ствержують, як успіш-
ним ліком є „Emulsão de Scott“. За-
вляю, що з великою надїєю і вдоволенєм
ручаю „Emulsão de Scott“ слабим
моїм клініці. Др. Франц Басіні.
Камінас — С. Пазато.

ПОЗІР УКРАЇН

Чи пили Ви коли у
української фаб

Ширїть „ПРАЦЮ“!

Складайте лепти на український шпиталь
в Прудентополи.

Кравчарня „УКРАЇНА“
Василя Магеровского

Чи Ви вже були коли у скляпі НИКИТИ ДОНЯКА у місті Іраті?

Він є знаний всім зі свого скляпу, що его отворив еще
в р. 1908 — в новім перворяднім мурованім домі, в місті
Іраті, недалеко стації залізничої.

В його скляпі знайде кожний Українець найлучший і найдешевший то-
вар. О сїм переконаєсь кожний, хто вступить в хату Никити Доняка.
Seccos e Molhados, залїз, ріжнородна фазенда

м. усі віддайте свої голоси на рядових кан-
дидатів.

Др. Серкейра да Ліма Сей лікар-медик
був перед літами довгий час лікарем на
кольонії Ітапара. Він знаний усім Українцям
яко здібний лікар і прихильний нашому на-
родови. Його округ Пальмейри і С. Жоау до
Тріумфу поставив кандидатом на депутатство
з партії рядової до союму у Парані.

Др. Сезімандо де матто, боа сьвященник
відіхали до Кастро, а о. Рафаіл лишивсь
кілька днів. Що дня Українці приходили на
богослуження, вислухали місійних наук —
висповідались усі — а по кождім богослу-
женню — у школі обговорювано справи
так доконечні для кожного Українця. На
кольонії Япо суть Українці. Петро Теслюк,
Марія Берска з Сокольників п. Підгаєць-
кий. Петро Багрий з Бруканова п. Підгайці.
Зі села Стриганці п. Бережани суть: Ва-

Жертви на голодних у Галичині.

Прудентополіс:

Луць Кавецький 5\$ — Н. Н. 10 — Др.
Ол. Нікольський 20\$

Іраті: Гр. Кульчицкий 10\$

Нова Українська торговельна спілка.

В Маршалль Маллет наші ПП. Українці
Грушка і Наревач отворили недавно торго-
вельну спілку.

Склеп великий з найдобрішими речами
а притім склеп мешки Українців заслу-
гує його пошрати.

Нозій спілці желаємо всього найкращого.

Ширіть „ПРАЦЮ“!

Складайте лепти на український шпиталь
в Прудентополи.

Кравчарня „УКРАЇНА“
Василя Магеровського

Виготовляє всякі убраня від найдо-
розших до найдешевших: плащі, наміт-
ки, маринарки, сподні — взагалі все,
що входить в обем кравецтва.

Всякі роботи виконує скоро, совісно —
після міри, крою і моди.

Ціни найприступнійші.

Українці! Попирайте завсїгда лиш
своїх!

ALFAIATARIA „UCRAINA“
de

Basilio Magerovskyi

Parandua

Sta. Catharina

Чи Ви вже були коли у склепі НИКИТИ ДОНЯКА у місті Іраті?

Він є знаний всім зі свого склепу, що его отворив еще
в р. 1908 — в новім перворяднім мурованім домі, в місті
Іраті, недалеко стациї залізничої.

В його склепі знайде кождий Українець найлучший і найдешевший то-
вар. О сїм переконаєсь кождий, хто вступить в хату Никити Доняка.
Простора сая повна Sessos e Molhados, залізя, різнородна фазенда,
товари споживчі і т. и. — а все по цїні найприступнійшій. Переїзджаю-
чі можуть переносувати, або в бараку, або в саях на горі помешканя. Ті,
що мали до діла зі склепом Н. Доняка, є вдоволені з его товару.

Купую герву-матте і иньші продукта кольоніальні.

До кождого потягу висилаєсь власний віз, а в разі потреби винаймаєсь фіра
до Прудентополя і кольонії Іраті.

СВІЙ ДО СВОГО — УКРАЇНЕЦЬ ДО УКРАЇНЦЯ

Niketa Doniak — Iraty — Paraná.

„EMULSAO DE SCOTT“

Тисячі докторів стверджують, як успіш-
ним ліком є „Emulsão de Scott“. Зая-
вляю, що з великою надією і вдоволенем по-
ручаю „Emulsão de Scott“ слабиим у
моїх клінці.

Др. Франц Басіні.

Камшінас — С. Павльо.

ПОЗІР УКРАЇНЦІ!

Чи пили Ви коли каву з у-
країнської фабрики?

Зайдіть до Григорія Кухніра
кольонія Шавієр да Сільва — Пана-
дуа С. Катаріна.

Там дістанете: каву палену найліп-
шої якості — без домішов арома-
тичного запаху в фабриці „ІТАЙО“.

Gregorio Kuchnir

Colonia Xavier da Silva
cont. Papandua S. Catharina.

ЦЕЗАР ШУЛЬЦ В КУРИТИБІ

улиця *Barão do Serro Azul* № 12 e 14.

Телефон № 193

містить у своїм домі: книгарню, печатню, переплетню. Споряджує печатки кавчукові, ме-
талеві під ляк, як також кліші, карти металеві, та иньші роботи гравірові на цинку,
сріблі і золоті, книжки торговельні, інжинєрські, та всякого иньшого рода.

Великий склад карток і бльоки, церковних образів, свічників як і вся-
ких посудин до ужитя у церквах. Великий склад паперу і прирядів до пи-
саня; зошити ріжної якості, друки фактурові, посвідки побору гроший,
гїї, меморанда — картки візитові і т. и.

Оправляєсь книжки і прикрашуєсь після найновішої форми.

Ціни приступні — найприступнійші.

CEZAR SCHULZ

CORITIBA Rua Barão do Serro Azul 12 e 14.

Paraná

Brazil.

Позір Братя!

Йосиф Прокопьяк і Брат

MAFRA — Santa Catharina ул. Парана.

Знаний усім Українцям з Ірасеми, Ітайопо-
ліс, Рійо Негро зі свого великого склепу,
що його отворив у 1916-тім році.

У Йосифа Прокопьяка і Брата кождий Українець
найде товар найлучшої сорти і найдешевший. Хто
лиш вступить, то пересвідчить ся.

Гарна, простора сая з електричним світлом, теле-
фоном — повна різнородних материй, полотна, хустки,
стяжок, капелюхів, посудин усякого рода, залізя: ріжно-
родні напитки краєві і заграничні.

На складі мука ріжних марок: сіль, цукор, каза в зер-
нях, а мелена найлучша.

Крім сего мож дістати і замовити дошки і усякий
будівельний матеріал.

Від стациї залізничої МАФРА недалеко — 200 метр.

Подорожні найдуть приют на ніч і пораду.

Від мене телефонічне послуження з Ітайополіс.

Купуєсь герву і иньші продукта.

„СВІЙ ДО СВОГО“ клич усіх сьвідомих народів!

José Prokopiak & Irmão

Maфра

S. Catharina

Brasil.

Rio Negro — Paraná

CAIXA
POSTAL
246.

MARCA REGISTR.

BEBAM AS LERVEJAS
DA
ATLANTICA

Atlantica

Luiziana

Curitiba

Porter

TELEPHONE 454.

ВЖЕ ПРОБУВАЛИСЬТЕ — ПРОДУКТА ПИВОВАРНІ АТЛАНТИКИ Т. А.
(ул. Ігвассу — Куритиба) ???

ПИВА:

ясні:

Атлантика
Люзитана
Гамбургіо
Куритибана
Паранаенсе

темні:

Мюнхен
Кульмбах
Демократа
Портер

НАПИТКИ:

Атланта

Більц

Вода Столова
Женжібре

ГАЗОЗИ з:

Цитрини
Абакаші
Черешень
Малин
Помаранч
Содова вода.

Ганове Хлібороби! Купуємо кожду скількість ячменю і платимо найлучші ціни!
Роздамо насіне ячменю за контрактом або продаємо вибіране насіне ячменю!

Сухі дріжджи Атлантики є найучті і економічні.

Екстракт з солоду, се найлучше лікарство проти кашлю і відновляючий сили.

Читайте і другим переказуйте, що в ІТАИОПОЛІС
в С. Катарині — склеп — український

Евстахія Прокопяка

міститься при тій самій улиці, щої був — і у тій самій домі, де й склеп давнійше був.

Мій склеп вже від многих літ існує про нього всі знають. — бож се склеп щирого Українця. — Натерпівсь я до волі за українську справу.

У мене в складі найдеться усе, що потрібне ПП. Кольоністам, чи то у домі, чи в господарці. — Ріжнородні напитки краєві і заграничні

Продукта купую і продаю таньше як иньші. — Купую Герву.
В моїй хаті получене телефонічне з Мафра і Рійо Negro.
Прошу вступити і на власні очі пересвідчитесь, що се що кажу правду говорю і пишу. — Прошу забувати в дорозі з Рійо Negro.

УКРАЇНЬСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА

Одрецький — Козакевич

ІРАТІ

В

ПАРАНА

ПОРУЧАЄМО усім Українцям з Іраті, як і з подальших околиць, наш склеп, який є завжди заосмотрений у найріжноріжнійші товари так краєві, як і заграничні, найлучшої якості. Великий вибір ріжнородних матерій, коців, капелюхів, вовняних пал. хусток, білого полотна, черевики з фабрики Фаворита, осотові вовнянні убраня і многи иньші товари галентарійні.

НАЧИНЄ КУХОНЕ — ЗЕЛІЗО.

Має завжди на складі велику скількість: МУКИ пшеничної житної і кукурудзяної, ЦУКОР жовтий і білий. Каву в зернятах і мелена, СІЛЬ НАФТА, ОЛІЙ, ріжнородні ФАРБИ, КОНСЕРВИ, ГОРІВКА з Моретес, напитки краєві і заграничні.

Скупуємо герву — виск і мід

ДЛЯ ПП. Каросників є портера, січки і кукурудзи не брак.

Продаж деталічна і гуртовна

Для прибувших залізницею пічліг.

УКРАЇНЬСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА.

ОДРЕЦЬКИЙ — КОЗАКЕВИЧ

На услуги Шановної Публіки. Телеграфічна адреса: „Kozak“ Iraty.

ПРОФЕСОР Др. ШИМАНЬСКИЙ

лічить недуги очий

Куритиба, — Праça Tiradentes 54.

Лічницє заведење в АРАУКАРІЇ.

Кольонія Іраті — colonia Iraty
Paraná Brasil.

Михайло Горбань

Погучаю всім Українцям мій склеп, де найдуть товари споживачі і знаряди до домашнього вжитку.

Купую збіже, герву і т. д.

Др. Олександр Нікольский
лікар — медик

в Прудентополі

приймає слабих що дня від год. 1-ї до 3-ї
в українськїм шпиталі
БЕЗПЛАТНО ДЛЯ ВІДНИХ.

PHARMACIA FERREIRA.

DIRIGIDA PELO PHARMACEUTICO
Belmiro A de Almeida

Rua: Dr. Vicente Machado — Prudentopolis
E. do PARANÁ.

ВЕЛИКИЙ СКЛАД ДРОГУЕРІЇ І ХЕМІЧНИХ ПРОДУКТІВ.

Особливші ліки гомеопатичні у плинах, як і всякі ліки на ріжні хороби.

УКРАЇНЬСЬКИЙ СКЛЕП

Івана Мойси

В Маршалъ Маллет

ріг ул. Тараса Шевченка і Др. Франка.

Спродає ріжнородні продукта по найтаньшій ціні. Купує усякі продукта кольоніяльні, а найцікавше, що платить доросше як другі склепарі.

ПП. З КОЛЬОНІЇ

прошу прийти у мій склеп і спробувати, чи те, що кажу, правду кажу? Я свідомий, що переконаєтесь, що

Екстракт з солоду, се найлучше лікарство проти кашлю і відновляючий сили.

Лічниця заведена в ПРАУКАРІЇ.

Читайте і другим переказуйте, що в ІТАИОПОЛІС
в С. Катарині — склеп — український

Еустахія Прокопяка

міститься при тій самій улиці, що й був — і у тій самій домі, де й склеп давніший був.

Мій склеп вже від многих літ існує про нього всі знають. — бож се склеп широго Українця. — Натерпівсь я до волі за українську справу.

У мене в складі найдеться усе, що потрібне ПП. Кольоністам, чи то у домі, чи в господарстві. — Ріжнородні напитки краєві і заграничні

Продукта купую і продаю танше як інші. — Купую Герву.

В моїй хаті получене телефонічне з Мафра і Рію Негро. Прошу вступити і на власні очі пересвідчитесь, що се що кажу правду говорю і пишу. — Прошу забувати в дорозі з Рію Негро.

EUSTACHIO PROKOPIAK
Itayopolis S. Catharina.

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП

Івана Мойси

В Марешаль Маллет
ріг ул. Тараса Шевченка і Др. Франка.

Спродает ріжнородні продукта по найтаньшій ціні. Купує усякі продукта кольоніяльні, а найцікавше, що платить доросше як другі склепарі.

ПП. З КОЛЬОНІЙ

прошу прийти у мій склеп і спробувати, чи те, що кажу, правду кажу? Я свідомий, що переконаєтесь, що кажу правду!

João Moisa
Marechal Mallet Paraná

Др. Олександр Никольский
лікар — медик
в Прудентополи
приймає слабих що дня від год. 1-ї до 3-ї
в українськiм шпиталі
БЕЗПЛАТНО ДЛЯ БІДНИХ.

PHARMACIA FERREIRA.

DIRIGIDA PELO PHARMACEUTICO
Belmiro A. de Almeida
Rua: Dr. Vicente Machado. — Prudentopolis
E. do PARANÁ.

ВЕЛИКИЙ СКЛАД ДРОГУЕРІЇ І ХЕМІЧНИХ ПРОДУКТІВ.

Особливіші ліки гомеопатичні у плинах, як і всякі ліки на ріжні хвороби.

Приймаєть ся рецепти у якій будь годині чи у день чи в ночі, без проволочки.
Ціни догідні — умірковані.

Найбільший український склеп в Прудентополи

Василя Войтовича.

Продаєть ся по ціні уміркованій. Одинока фірма, яка вдвоєвить Вас за Ваші гроші! Вступіть і переконайте ся, бо то не коштує нічо.

Більший вибір найріжнородніших матерій, наймодніших кольорів к а с е м і р и, коців, готових убранных, чисто вовняних пал, полотна, хусток, стяжок, капелюхів соломяних і сукняних, ниток до шиття, вишивання і ручних робіт, зимових шалів, перфум, перфумованого мила, скла, начинь кухонних, зеліза, машин до шиття, пороху, шроту, фугетів, славной пасти „Фаворіта“ і шнурівок; книжок, та приборів, шкільних.

НАПИТКИ КРАЄВІ І ЗАГРАНИЧНІ.

На складі завжди: хміль, олій до фарб, свічки мильові, а недостатком мукі найліпших марок, соли грубої, молочної, рафінованої столової; Sal Glauber, Sal amargo, нафти, тютюну, рижу, цукру, фарини кукурузної і мандькової, фасолі, кави зернятими, незріаного смаку паленої і чай з Індій.

Завсїгди свїже насїне.

Продаю всім, з моєї власної цегольні ЦЕГЛУ, яку узняю за найміцнішу, найлекшу і найпрактичнійшу до муравання: ЧЕРЕПИЦЮ: витрвалу, наймєвдїстїю, а також цеглу до велику

Wasilio Wojtowycz
Prudentopolis, Paraná, Bra. Il.

ANTONIO REBOUCAS PARANÁ
Riosinho

CASA DO POVO

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП КОСТЯ ОДРЕЦЬКОГО

В АНТОНІЙО РЕБОУСАС — ПАРАНА

Один з найбільших і найстарших склепів у цілім муніципїю Іраті

Продаю товари ріжнородні — як х справді хто забажає — ФАЗЕНДА — ЗЕЛІЗО — ЗНАРЯДИ домашні, кухонні і усе, що потрібне до ужитку домашнього і рільничого.

Напитки ріжнородні. Скуповую герву.

На складі КАВА — ЦУКОР — усі споживчі товари. Капелюхи — стрїдцї артикули — окраси зі золота як брошки, перстені, ланцупшки до годинників і т. д. Чого Вам треба — купите і будете вдоволені.

Constantino Odreckyj
Antonio Rebouças Paraná

В. КУН І СИН

ІПІРАНГА ГВАЖУВІРА ПАРАНА

Поручаю мій склеп при фабриці КАП ФЛЯШКОВИХ, купую всякі продукта краєві, продаж гуртовна і деталїчна.

W. KUN & FILHO

Guajuvira Paraná

Одиноке

Peitoral Thadeo

Лічить skutочно недуги грудий, кашель, інфлюенцію і т. д.

ГОЛОВНИЙ СКЛАД ВЕЛИКИЙ СКЛАД ОПТИЧНИЙ

Антика польська в Куритибі.

Rua: 15 de Nov. № 5 — caixa postal 294

До Пов. ПП. Кольоністів в Прудентополи.

Добрий католик повинен йти за вірою своїх батьків вінчаючись після прав Бога в церкві — однак для добра своєї родини, повинен рунити йй будучину певну — асеї причини є справою конечною без вимітки, вінчатись після прав людей — а є ним вінчанє цивільне. Тому то молодь яка вінчалась в церкві і Ви що йдете звїчатись після прав церкви — повинні без проволочки пошукати

Жанга Дурского

пизше підписаного, а він постарает ся о виготовленє відповідних паперів до цивільного супружа, беручи за те 5000. ПРАВДИВО БІДНІ НІЧО НЕ ЗАПЛАТЯТЬ, если викажуть ся посвїдкою від своїх парохів в Прудентополи.

Виготовляєть ся також інвентар і арроляменти, після цни за попередною умовою.

ВИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ВСЯКОГО РОДА ПОДАНЯ, РЕКЕРЕМЕНТИ

Иоан Дурский Сильва
Вілла Прудентополи, 5 мая 1919.